

Ecologische beoordeling in verband met het herinrichten van het terrein van het voormalige Agnieten College aan de Arembergerstraat te Zwartsluis

Opdrachtgever	Witpaard
Referentie	De Hoop, P & J. van Goethem. 2017. Ecologische beoordeling in verband met het herinrichten van het terrein van het voormalige Agnieten College aan de Arembergerstraat te Zwartsluis. A&W-notitie 2730. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
Projectcode	2730agn
Status	Concept
Datum	16 januari 2017
Projectleider	J. van Goethem
Autorisatie	R. Strijkstra

Inhoud

1. Inleiding
2. Situatieschets en plannen
3. Gebiedsbescherming en beoordeling
4. Soortbescherming en beoordeling
5. Conclusies
Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2
9269 TZ Feanwâlden
tel. 0511 – 474764
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

Foto's 1 t/m 4. Delen van de gebouwen van het Agnieten College in Zwartsluis tijdens het veldbezoek op 30 mei 2013 (foto's A&W).

1. Inleiding

Witpaard is voornemens het terrein van het voormalige Agnieten College aan de Arembergerstraat te Zwartsluis opnieuw in te richten. In 2013 heeft Altenburg en Wymenga voor het terrein een quickscan en een nader onderzoek vleermuizen uitgevoerd in opdracht van de gemeenten Zwartewaterland. Aangezien de plannen nu verder gaan dan de sloop van de gebouwen, is ecologisch onderzoek nodig om te bepalen of de ingreep een conflict kan veroorzaken met de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur. Witpaard heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om dit ecologisch onderzoek uit te voeren.

Het doel van het onderzoek is een ecologische quickscan, waarin de effecten van de nieuwe plannen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft vanaf 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming en de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Natuurnetwerk Nederland voormalige Ecologische Hoofdstructuur). Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

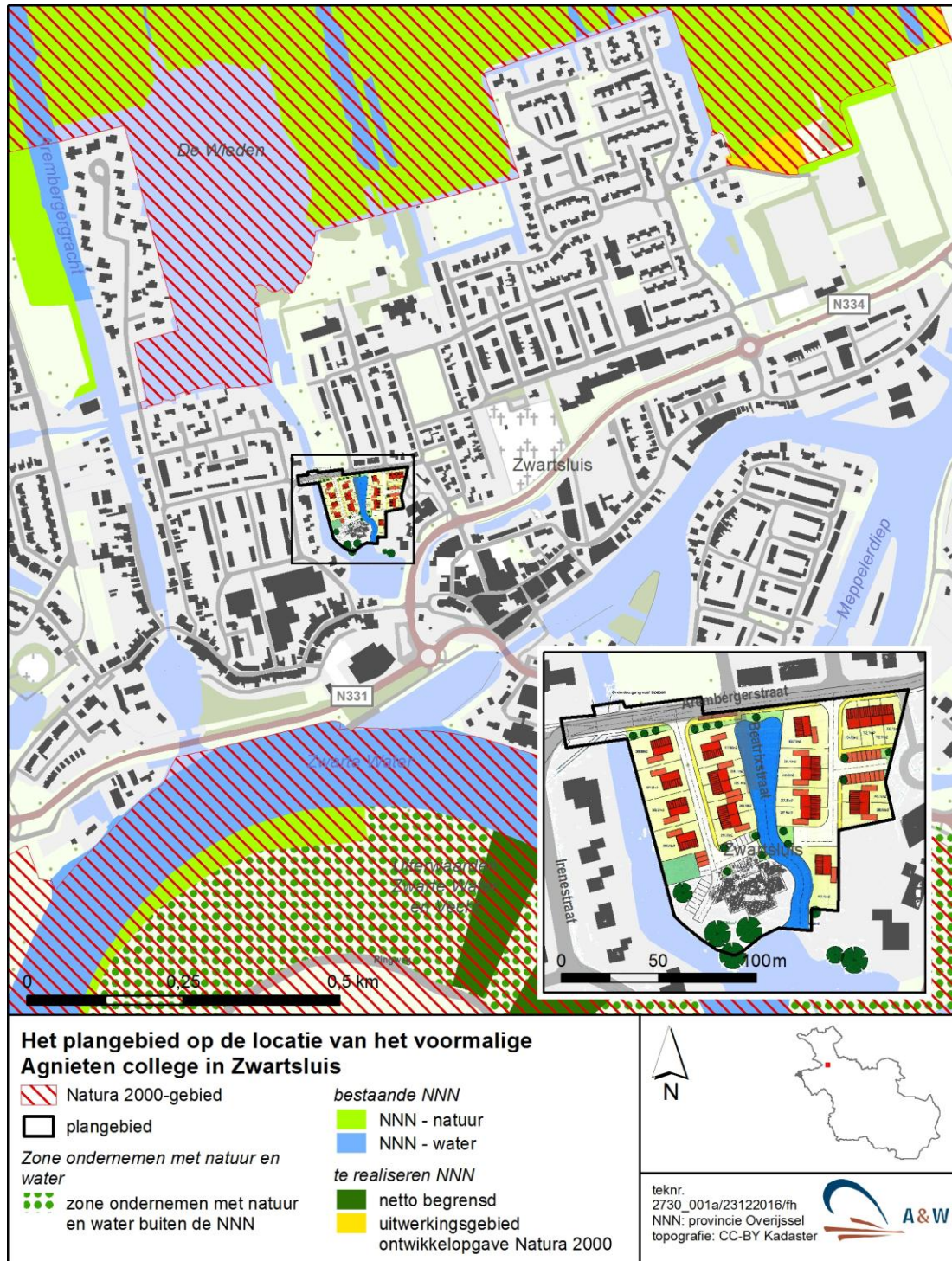
In onderhavige notitie zijn de resultaten van het ecologisch onderzoek gepresenteerd. Dit onderzoek bestaat uit een literatuuronderzoek waarbij gegevens uit diverse bronnen zijn gebruikt. Ten eerste zijn recente bronnen geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites). Een belangrijke bron die we gebruiken is de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna). Deze bronnen zijn opgenomen in de literatuurlijst en worden verder niet meer in de tekst vermeld. Ook zijn resultaten uit eerder door ons uitgevoerd onderzoek in de directe omgeving gebruikt. Op 30 mei 2013 is een oriënterend veldbezoek uitgevoerd in het plangebied en er heeft in augustus en september van 2013 aanvullend vleermuisonderzoek plaatsgevonden. In 2016 heeft daarnaast een inspectie plaatsgevonden in verband met het ongeschikt maken van het gebouw voor vleermuizen. Daarbij is ook de omgeving van de bebouwing bekeken op mogelijk te verstoren natuurwaarden.

Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Situatieschets en plannen

Het plangebied bestaat uit het terrein van het voormalige Agnieten College in het centrum van Zwartsluis. Het plangebied wordt aan de noordzijde begrenst door de Arembergerstraat. Aan de oost- en zuidzijde is het plangebied begrenst door de tuin van een woning aan de Berkenlaan, het terrein van de kerk en de tuinen van woningen aan het Singel. Watergang de Kolk vormt de westgrens van het plangebied.

Het voornemen is om het terrein van het voormalige college aan de Arembergerstraat in Zwartsluis opnieuw in te richten. Hierbij wordt de voormalige school (deels) gesloopt en wordt er een aantal woningen gebouwd. Hiervoor worden waarschijnlijk een aantal bomen gekapt op het terrein. Ook wordt mogelijk een watergang gegraven tussen de nieuwe woningen, die aansluit op de bestaande watergang de Kolk.

Figuur 1 Het plangebied op de locatie van het voormalige Agnieten College met de beoogde herinrichting (inzet)

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

In Nederland zijn de meeste beschermde gebieden beschermd volgens de Wet natuurbescherming (vanaf 1 januari 2017) of regels omtrent het Natuurnetwerk Nederland

(NNN). Daarnaast kunnen gebieden ook worden beschermd vanwege hun natuurwaarden via verordeningen of het bestemmingsplan.

3.1 Wet natuurbescherming (Natura 2000)

Uit de kaartgegevens over wettelijk beschermde gebieden blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van Natura 2000-gebieden. Wel liggen rond Zwartsluis drie Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde daarvan is het Natura 2000-gebied 'De Wieden', dat op ca. 150 m afstand ten noorden van het plangebied ligt. Ca. 2 km oostelijk ligt het Natura 2000-gebied 'Olde Maten en Veerslootlanden' en ca. 4 km westelijk ligt het Natura 2000-gebied 'Zwarte meer'. Overige Natura 2000-gebieden liggen op aanzienlijk grotere afstanden van het plangebied en hebben geen relatie met het plangebied. Daardoor kan worden aangenomen dat de plannen in Zwartsluis geen invloed hebben op de aangewezen natuurwaarden van deze verder weg gelegen gebieden.

Aangewezen natuurwaarden voor Natura 2000-gebieden De Wieden, Olde Maten en Veerslootlanden en Zwarte meer.

De Natura 2000-gebieden zijn aangewezen voor verscheidene habitattypen en soorten, waarvoor instandhoudingsdoelen zijn opgesteld. De meeste aangewezen soorten zijn gebonden aan de biotopen binnen de Natura 2000-gebieden en komen alleen voor binnen de begrenzing van de Natura 2000-gebieden. Gezien de relatief grote afstand tot het plangebied, het gebruik van het tussenliggende gebied en de aard en beperkte omvang van de beoogde plannen, is het uitgesloten dat er negatieve effecten optreden op de aangewezen natuurwaarden die zich alleen bevinden binnen de begrenzingen van de drie Natura 2000-gebieden.

Een aantal van de aangewezen soorten, zoals vogelsoorten en vleermuizen, maakt ook gebruik van de (ruime) omgeving van deze Natura 2000-gebieden. Volgens de externe werking van de Wet natuurbescherming zijn deze soorten ook buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied beschermd. In dit geval gaat het alleen om soorten van 'De Wieden' en 'Zwarte Meer', namelijk een aantal vogelsoorten en Meervleermuis. Voor het Natura 2000-gebied 'Olde Maten en Veerlanden' zijn geen soorten aangewezen die gebruik maken van de omgeving van het Natura 2000-gebied.

Vogelsoorten

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van Zwartsluis. Voor de aangewezen vogelsoorten van de Natura 2000-gebieden 'De Wieden' en 'Zwarte Meer' is binnen en nabij het plangebied geen geschikt leefgebied aanwezig. De plannen hebben daarom geen effect op deze aangewezen vogelsoorten.

Meervleermuis

Het is mogelijk en zelfs waarschijnlijk dat binnen de bebouwde kom van Zwartsluis gebouwen staan met verblijfplaatsen van Meervleermuis. Wanneer die verblijfplaatsen worden verstoord, ontstaat er een conflict met de Wet natuurbescherming.

De gebouwen van de school zijn tijdens de quickscan en het nader onderzoek in 2013 onderzocht op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen. Daaruit bleek dat geen verblijfplaatsen aanwezig waren. Daarnaast is de bebouwing in 2016 ongeschikt gemaakt voor vleermuizen. Daardoor zal bij de beoogde afbraak van de bebouwing geen conflict met de Wet natuurbescherming ontstaan ten aanzien van verblijfplaatsen van de Meervleermuis.

Ca. 250 m ten westen van het plangebied ligt de Arembergergracht, waarvan bekend is dat deze een vliegroute vormt van Meervleermuis tussen de Natura 2000-gebieden 'De Wieden' en 'Zwarte Meer' en de bebouwde kom van Zwartsluis (Haarsma 2012). Gezien de relatief grote tussenruimte zal de beoogde herinrichting geen invloed hebben op deze vliegroute. Dichter bij de school en evenwijdig aan de Arembergergracht ligt de eerder genoemde watergang de Kolk, die eveneens een geschikte vliegroute voor Meervleermuis kan vormen. Door de beoogde sloop van de schoolgebouwen en de herinrichting van het terrein zal deze watergang niet worden aangetast. Verstoring van de vliegroute kan eventueel optreden door uitstralend licht op het wateroppervlak. Lichtverstoring tijdens de werkzaamheden treedt niet op omdat werkzaamheden niet met kunstlicht worden uitgevoerd. Tijdens de gebruiksfase kan vanuit de nieuwe woningen wel licht uitstralen. De woningen zijn echter op enige afstand van de watergang voorzien waardoor substantiële lichtverstoring op het wateroppervlak onwaarschijnlijk is. Bovendien is er langs de watergang ook al enige mate van lichtverstoring aanwezig door woningen die reeds gerealiseerd zijn aan de overzijde van het water. De verwachting is dat het realiseren van de woningen niet tot een grotere lichtverstoring zal leiden dan nu het geval is, mits geen lichtbronnen direct aan de waterkant worden gerealiseerd. Wanneer aan deze voorwaarde wordt voldaan, zal door de beoogde afbraak van de school en de nieuwbouwplannen geen conflict met de Wet natuurbescherming ontstaan ten aanzien van deze (potentiële) vliegroute van Meervleermuis langs het plangebied.

Conclusies

De beoogde afbraak van de schoolgebouwen en de herinrichting van het plangebied veroorzaken geen negatieve effecten op de aangewezen natuurwaarden van de Natura 2000-gebieden nabij Zwartsluis, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarde:

- de watergang westelijk van het plangebied behoudt zijn functie als (potentiële) vliegroute van Meervleermuis (hierboven is beschreven hoe aan deze voorwaarde kan worden voldaan).

3.2 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

De provincie Overijssel heeft gebieden aangewezen die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het plangebied maakt geen deel uit van het NNN. In de omgeving van het plangebied liggen verschillende gebieden die behoren tot het NNN. Voor een groot deel kennen het NNN gebieden dezelfde begrenzing dan de Natura 2000-gebieden in de omgeving. Gezien de relatief grote tussenliggende afstanden en de aard en beperkte omvang van het herinrichtingsplan, kunnen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van deze NNN-gebieden worden uitgesloten. Om deze reden veroorzaakt de beoogde herinrichting geen conflict met de regelgeving ten aanzien van het NNN.

3.3 Overige vormen van gebiedsbescherming

Behalve de hierboven beschreven wet- en regelgeving kunnen gebieden ook ten aanzien van natuurwaarden worden beschermd via andere vormen van regelgeving. Zo kunnen open graslandpercelen zijn aangewezen als gebied voor weidevogels en/of ganzenfoerageergebied. Gezien de aard en beperkte omvang van het herinrichtingsplan kunnen negatieve effecten op dergelijke beschermde gebieden worden uitgesloten. Om deze reden veroorzaakt de beoogde herinrichting geen conflict met de regelgeving ten aanzien van overige vormen van gebiedsbescherming.

3.4 Conclusies

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming, mits de potentiële vliegroute van Meervleermuis intact blijft.

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland vanaf 1 januari 2017 vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Aan de Wet natuurbescherming zijn drie lijsten met soorten gekoppeld. Het gaat om artikel 3.1 waar soorten van de Vogelrichtlijn onder vallen, artikel 3.5 waar soorten van de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern en bijlage I bij het Verdrag van Bonn onder vallen en artikel 3.10 voor overige soorten. Soorten uit de eerste twee artikelen zijn daarmee Europees beschermd, terwijl soorten van artikel 3.10 nationaal beschermd zijn. Provincies hebben de mogelijkheid om voor enkele soorten uit artikel 3.10 een vrijstelling te verlenen van enkele verbodsbepalingen. De Provincie Overijssel hanteert vanaf 1 januari een lijst met (dier)soorten die een vrijstelling genieten bij ruimtelijke ontwikkeling. De vrijgestelde soorten komen voor een groot deel overeen met de soorten die in de Flora- en faunawet onder het licht beschermde regime vielen.

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Zwartsluis, wordt intensief gebruikt en heeft een beperkt aantal en variatie aan groene elementen. Daarom is de kans op het voorkomen van beschermde soorten klein. Hieronder is beschreven welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen en welke consequenties dit heeft voor de beoogde maatregelen.

4.1 Planten

Het plangebied bestaat voor een klein deel uit een tuin met sierbeplanting. De bodem is naar verwachting relatief voedselrijk. Het gazon wordt regelmatig gemaaid. Dit maakt het plangebied ongeschikt voor van nature voorkomende beschermde plantensoorten of soorten van de Rode lijst. De herinrichtingsplannen veroorzaken om deze reden geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde plantensoorten.

4.2 Ongewervelde diersoorten

Gezien het ontbreken van geschikte kruidenrijke vegetaties en watergangen, is het onwaarschijnlijk dat er in het plangebied beschermde ongewervelde diersoorten voorkomen. Geschikt leefgebied ontbreekt. In de watergang aan de westkant van het plangebied zouden eventueel wel beschermde ongewervelden voor kunnen komen. Deze watergang wordt echter niet aangetast door de werkzaamheden of de herinrichting. De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van ongewervelde diersoorten.

4.3 Vissen

Het plangebied bevat geen oppervlaktewater waaraan werkzaamheden worden verricht. In de watergang aan de westkant van het plangebied zouden eventueel wel beschermde vissen voor kunnen komen. Deze watergang wordt echter niet aangetast door de werkzaamheden of de herinrichting. Om deze redenen veroorzaakt de beoogde herinrichting geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van vissen.

4.4 Amfibieën

Water ontbreekt in het plangebied maar is wel aanwezig aan de westkant van het plangebied. Soorten als Gewone pad en Kleine watersalamander zouden met name in de winterperiode gebruik kunnen maken van de tuin in het plangebied. Er geldt echter een algehele vrijstelling van enkele verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling voor deze soorten omdat ze door de provincie Overijssel op een 'vrijstellingslijst' zijn opgenomen. Geschikt leefgebied voor beschermde soorten die niet op de vrijstellingslijst van de Provincie Overijssel staan is niet aanwezig. Ook ligt het plangebied buiten het verspreidingsgebied van deze beschermde soorten. Het is daarom onwaarschijnlijk dat amfibieënsoorten waarvoor geen vrijstelling geldt, gebruik maken van het plangebied. De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van amfibieën.

4.5 Reptielen

In de ruime omgeving van het plangebied komen volgens de verspreidingsgegevens geen reptielen voor. Reptielen worden ook niet binnen het plangebied verwacht in verband met het ontbreken van geschikt leefgebied. Er ontstaat door de beoogde herinrichting geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde reptielen.

4.6 Vogels

Bij de Flora- en faunawet die opgegaan is in de Wet natuurbescherming moest rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kende geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het ging erom of er een broedgeval was, dat verstoord kon worden. Verstoring van broedgevallen was niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor werd in principe ook geen ontheffing verleend. Buiten het broedseizoen vielen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Flora- en faunawet. Op een aantal soorten na die gedurende het gehele jaar gebruik maakt van de nestplaats of keert jaarlijks terug op dezelfde plaats bijvoorbeeld. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan werden daarom het gehele jaar beschermd. Vanaf 26 augustus 2009 was er een aangepaste, indicatieve lijst van soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen. Hoewel de teksten in de nieuwe Wet natuurbescherming anders geformuleerd zijn, moet vergelijkbaar omgegaan worden met vogels als bij de Flora- en faunawet.

Wet natuurbescherming

Beschermde vogelsoorten zijn in de Wet natuurbescherming opgenomen onder twee verschillende artikelen. Het gaat om artikel 3.1 waar soorten van de Vogelrichtlijn onder vallen en artikel 3.5 waar soorten van bijlage II bij het Verdrag van Bern onder vallen. Alle in Nederland voorkomende vogelsoorten vallen onder artikel 3.1. Een klein deel van deze soorten valt tevens onder artikel 3.5. Het belangrijkste verschil tussen de beide artikelen is dat opzettelijke verstoring onder artikel 3.1 wel mogelijk is, mits de staat van instandhouding niet aangetast wordt, en onder artikel 3.5 niet.

Voorkomende vogels

In het plangebied kunnen vogels (zoals Houtduif, Zwarte kraai) tot broeden komen. Deze soorten zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Jaarrond beschermde nestplaatsen, zijn niet binnen het plangebied waargenomen tijdens het veldbezoek. Het is bovendien onwaarschijnlijk dat eventueel in de omgeving aanwezige jaarrond beschermde nestplaatsen en hun functionele leefomgeving worden beïnvloed door de herinrichting.

Er zijn verschillende mogelijkheden om conflicten met de Wet natuurbescherming ten aanzien van broedende vogels te voorkomen. Werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren is de meest zekere optie. Een alternatief is om werkzaamheden voor aanvang van het broedseizoen te beginnen, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven door de verstoring tijdens de werkzaamheden. Er dient tevens te worden voorkomen dat tijdens werkzaamheden in het broedseizoen alsnog broedgevallen ontstaan die kunnen worden verstoord. Dit is mogelijk door geen geschikte plaatsen voor nesten te laten ontstaan, door bijvoorbeeld bouw- of snoeimateriaal goed af te dekken. Mochten er toch vogels tot broeden komen en door de werkzaamheden worden verstoord, dan ontstaat er een conflict met de Wet natuurbescherming en moeten de versturende werkzaamheden gestaakt worden tot na de broedperiode van de betreffende soort(en).

Conclusie

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van vogels, mits broedende vogels en hun nesten niet worden verstoord. Hierboven is beschreven hoe aan deze voorwaarden kan worden voldaan.

4.7 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Ze worden alle vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Hierdoor gelden voor deze soorten striktere beoordelingscriteria bij ontheffingsaanvragen dan bij beschermde soorten die niet zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Vanwege deze specifieke aandacht wordt aan vleermuizen een aparte paragraaf besteed, de overige zoogdiersoorten zijn beschreven in § 4.8.

In de omgeving van het plangebied komt een aantal vleermuissoorten voor, namelijk Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Watervleermuis, Meervleermuis en Gewone grootoorvleermuis. Voor vleermuizen zijn drie onderdelen van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn voor de functionaliteit van het leefgebied. Deze zijn: verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes. Hieronder zijn deze drie elementen besproken.

Verblijfplaatsen

In de zomerperiode hebben vleermuizen in Nederland hun verblijfplaatsen voornamelijk in gebouwen en bomen. Tijdens de winter verblijven zij onder andere in gebouwen, bomen, bunkers en kelders. Voor gebouwbewonende vleermuissoorten is in het plangebied aanwezigheid van verblijfplaatsen uitgesloten tijdens eerder onderzoek. Ook zijn potentieel geschikte verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt. Voor boombewonende vleermuissoorten zijn ook geen mogelijkheden in het plangebied omdat geschikte holtes in bomen ontbreken. Om deze redenen zijn er geen effecten te verwachten op verblijfplaatsen.

Foerageergebied

Het plangebied en de directe omgeving ervan kunnen deel uitmaken van het foerageergebied van enkele van de bovengenoemde vleermuissoorten. Tijdens en na de uitvoering van de beoogde herinrichting kan het plangebied eventueel in mindere mate geschikt zijn als foerageergebied dan in de huidige situatie. In de directe omgeving van het plangebied is echter voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Om deze redenen mag worden geconcludeerd, dat de functionele leefomgeving van de in de omgeving mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen ten aanzien van foerageergebied gewaarborgd blijft.

Vliegroutes

Vleermuizen volgen lijnvormige landschapselementen in het landschap (zoals bomenrijen, rietkragen en het stratenpatroon), waarlangs zij zich kunnen oriënteren bij verplaatsingen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Meervleermuis en Watervleermuis gebruiken vooral vliegroutes die boven water liggen, de overige soorten maken gebruik van bovengenoemde elementen boven land. In de omgeving van het plangebied kunnen dergelijke routes liggen boven de watergang ten westen van het plangebied. Wanneer voldaan wordt aan de voorwaarden die ten aanzien van Meervleermuis in paragraaf 3.1 zijn opgenomen, behoudt deze watergang zijn functie als (potentiële) vliegroute van Meervleermuis, Watervleermuis en mogelijke andere vleermuissoorten.

Conclusies

Er treedt geen conflict op met de Wet natuurbescherming ten aanzien van verblijfplaatsen foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen mits aan de voorwaarden van paragraaf 3.1 wordt voldaan.

4.8 Overige zoogdieren

Zoogdieren waarvoor een vrijstelling geldt

Uit verspreidingsgegevens van zoogdieren blijkt dat in de omgeving van het plangebied diverse zoogdiersoorten voorkomen waaronder Egel en verschillende (spits)muisensoorten, zoals Bosmuis, Huisspitsmuis en Rosse woelmuis. Door de herinrichting van het gebied gaat mogelijk (tijdelijk) een deel van het leefgebied van dergelijke zoogdiersoorten verloren. Onder de Wet natuurbescherming zijn deze soorten beschermd maar staan de genoemde soorten op de lijst van de Provincie Overijssel van voor ruimtelijke ontwikkeling vrijgestelde soorten.

Zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt

Het schoolcomplex is op 30 mei 2013 onderzocht op verblijfplaatsen van Steenmarter. Er is daarbij een verblijfplaats aangetroffen, namelijk boven de docentenkamer naast de sportzaal. Op het moment van het veldbezoek was deze verblijfplaats onbezet, maar de sporen toonden aan dat relatief kort daarvoor de verblijfplaats in gebruik was door een of enkele exemplaren van deze soort. Tijdens de inspectie in 2016 is geconstateerd dat er geen verblijfplaatsen meer aanwezig waren in het gebouw. Het gebouw is daarop ongeschikt gemaakt voor vleermuizen en Steenmarter.

Geschikt leefgebied voor andere zoogdieren die niet op de vrijstellingslijst Wet natuurbescherming van de Provincie Overijssel staan, is niet aanwezig. Een conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze beschermde zoogdiersoorten treedt daarom niet op.

Conclusie

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van overige zoogdieren.

5. Conclusies

Deze ecologische beoordeling leidt tot de volgende conclusies:

Gebiedsbescherming

- De beoogde herinrichting veroorzaakt geen negatieve effecten op de aangewezen natuurwaarden van de Natura 2000-gebieden nabij Zwartsluis, mits voldaan wordt aan de volgende voorwaarde:
 - De watergang westelijk van het plangebied behoudt zijn functie als (potentiële) vliegroute voor Meervleermuis. In paragraaf 3.1 is beschreven hoe aan deze voorwaarde kan worden voldaan.
- De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de wet- en regelgeving ten aanzien van overige vormen van gebiedsbescherming

Soortbescherming

De herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van soort(groep)en mits geen verstoring plaatsvindt van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten (paragraaf 4.6), en de watergang westelijk van het plangebied zijn functie als (potentiële) vliegroute voor Meervleermuis, Watervleermuis en eventuele andere vleermuissoorten behoudt. In paragraaf 3.1 en 4.6 is beschreven hoe aan deze voorwaarde kan worden voldaan.

Literatuur

- Biezenaar, P. 2013. Ecologische beoordeling afbraak gebouwen van Agnieten College te Zwartsluis (OV). A&W-notitie 2122. Altenburg & Wymenga bv, Feanwâlden.
- Greve, M.S.E. 2013. Rapportage vervolgonderzoek vleermuizen Agnieten College te Zwartsluis. A&W-notitie 2139. Altenburg & Wymenga bv, Feanwâlden
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhof, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea. Papilionoidea. Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey Nederland.
- Bouwman, J.H., V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraeds, D. Groenendijk, R. Ketelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. Brachytron, jaargang 11(2), augustus 2008. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Heteren.
- Bruyne, R. de 2004. Nauwe korfslak *Vertigo angustior* Jeffreys 1830, gebaseerd op gegevens tot het jaar 2002. EIS Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (red.) RAVON) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Delft, J. van, A. de Bruin & P. Frigge 2011. Waarnemingenoverzicht 2010. RAVON 42, jaargang 13 nummer 4; 105-119. RAVON, Nijmegen.
- EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2007. Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen. EIS-Nederland, Leiden / De Vlinderstichting, Wageningen / Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Assen.
- Haarsma, A.J. 2012. De Meervleermuis en Natura 2000 in Nederland. Heemstede, 8 augustus 2012.
- Kalkman, V.J. 2004. Zeggekorfslak *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis
- Melis, J. 2012. Werkatlas Zoogdieren van Friesland. Januari 2012. Zoogdieratlas Friesland.
- Melis, J. & De Jong, R., Koopmans, M. (red.) 2013. Vissen in Fryslân, werkatlas II, verspreiding 1900 - 2012. Wetterskip Fryslân, Altenburg&Wymenga, Fryslân Griene, Leeuwarden.
- Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber, A.J. van Loon, A.A. Mabelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, 2004. De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata. – Nederlandse Fauna 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- Timmermans, G., R. Lipmann, M. Melchers & H. Holsteijn 2004. De Gewone rivierkreeft *Astacus astacus* (Linnaeus, 1758). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.

Websites

NDFF - Nationale Databank Flora en Fauna
www.Synbiosys.alterra.nl